

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Ο ΦΥΓΟΔΙΚΟΣ

(Κρητική ήθογραφία)

Εκεία, κατά τὰ λυχνανάμματα ὁ Σίφακας ἤφταξε στὸ χωριό. Μὰ δὲν ἐπῆε ντολόγο στὸ σπίτι ντου. Περίμενε νὰ σκοτεινιάσῃ καλά γιὰ νὰ πάη. Νὰ μὴν τονε δὴ κανεῖς.

Ἡ μάννα ντου ἤστρωνε τὸ τραπέζι κεινιά τὴν ὥρα, μὰ γέρευε τὴν ὄρνια, κι' ἤθραζε τ' αὐγά. Μὰ πότε - πότε ἤλεγε καὶ τοῦ σύντεκνου δυὸ λόγια:

— Δὲν μπορῶ, σύντεκνε, μπλιὸ τουτηνὰ τὴ ζωὴ. Νὰ μὲ λυπηθῆ μπλιὸ ὁ Θεός. Δὲ βαστῶ τὴν τρομάρα καὶ τὰ καρδιοχτύπια. "Οἱ, ἐδὰ τότε ζυγώνουνε, οἱ, ἐδὰ τότε πιάσανε. Ἐνα τέλος νὰ γενῆ κι' ὡς θέλει ἄς εἶνε.

Ἡ μάννα τάλεγε τουτανὰ, τοῦ σύντεκνου, τοῦ βουλευτῆ, ποῦρθε ἀπὸ τὴ χώρα. Σὰν ἤρχούντονε πάντα ντου, στὸν Σίφακα ἐκόνευε. Ἀκόμη κ' ἐδὰ πού ὁ Σίφακας εἶχε καμωμένο τὸ φονικό καὶ γυρίζε φυγόδικος ἐπαδὰ στὸ σπίτι του ἐπέζεφνε. Καὶ κάθε βολὰ, ἡ μάννα ἤβρισκε τρόπο νὰ κἀν χαμπέρι τοῦ γυιοῦ τζη, νὰ κατεβαῖνη.

— Ἐμῆνυσά του πάλι ἀπόψε νάρθη. Νὰ τοῦ πῆς, σύντεκνε, ἴντα νὰ κάμη. Νὰ ξακλουθῆ νὰ γυρίζη τὰ βουνὰ φυγόδικος, γιὰ νὰ παραδοθῆ κι' ὁ Θεὸς ἔχει.

Καὶ ὄλο μπαινόβγαῖνε καὶ ὄλο πρᾶμα ἔχε νὰ ἐτοιμάσῃ.

Ἡνοῖγε τὴν κασέλα νὰ βγάλῃ τὰ τραπεζομάντηλα καὶ τὰ πεσκήργια, ἐσύμπαινε τὴ φωτιά, ἤπλυε τὸ ρίζι, ἐχτύπα τ' αὐγολέμονο, καὶ πότε - πότε ἤνοῖγε καὶ τὸ πανωπόρτι, σιγά - σιγά καὶ ξάνοιγε νὰ δῆ: ἔρχεται τὸ παιδί τζη; Καὶ κάθε φορὰ ἀνεστέναζε καὶ τρέχανε τὰ μάθια τζη:

— Δὲν ἦκανε νὰ μ' ἔχε παρμένη ὁ Θεὸς νὰ μὴ σύρω καὶ τουτονὰ τὸν καῦμό...

Μὰ δὲν τὸ ξετέλευε καὶ εὐτὺς τὸ μετάνοιῶνε. "Ἄν ἦ-βελά νὰι ποθαμμένη; Ποιὸς θὰν εἶχε τὴν ἔγνοια τοῦ Σί-φακα ἐδὰ;

Κι' ἐκάτεχε αὐτὴ ἴντα τονε νάχη κιανεῖς τὴν ἔγνοια μι-αλοῦ φυγόδικου.

Πόσες βολές δὲν ἤ...αιρνε χωστὰ τὴν καθαρὴ ἀλλαξὰ καὶ τὸ ψωμί καὶ τὸ φαί, καὶ γυρίζε ὠρες τὰ βουνὰ νὰ τονε γυρεύῃ, καὶ στὸ ὕστερο γιά-γερε ἀπραγη, κατασκοτωμένη ἀπὸ τὸν κάματο, καὶ μὲ τὸν καῦ-μό πὼς ὁ γυιὸς τζη δὲ θὰ φάη μαγερεμένο φαί, καὶ δὲ θάλα-φρώση μὲ τὸ πλυμένο ροῦχο. Καὶ πόσες ἄλλες φορὲς δὲν ἐ-γλάκα σὰν τὴν κουζουιλῆ, νὰ τοῦ πῆ πὼς τὸ ἀπόσπασμα εἶνε πάλι στὸ χωριό καὶ τονὲ γυρεύει, μόνον νὰ φύγῃ, νὰ φύγῃ τὸ γλη-γορίτερο!

— "Ὅχι! ὄχι! Δόξα νάχης, Θέ-μου, πού τὴν ἄφηκες ζωντανή νὰ τοῦ βρισκεται τοῦ παιδιοῦ τζη.

Τέλος ἤρθε ὁ Σίφακας, ἀψη-λὸς ἄντρας ὡς ἐκίε πάνω μὲ μαῦρα γένεια καὶ πικνὰ μαλ-λιά, μελαψός, γλυκὺς στὴν ὄψι-καὶ ἤρεμος.

— Μαννάκι, γαζίρεψε νὰ φᾶμε. Φέρε καὶ κρασί νὰ πιοῦμε. Κι' ὅ,τι ἔχεις ὀγηγῶρα νὰ γενῆ, γιὰτὶ πεινοῦμε. Νὰ σὲ δῶ!

— Ἐγνοια σου, παιδί μου. Μὲ τοῖ χαρές σου ὅ,τι μοῦ πῆς... Μὰ κοπιάσετε... ὄλα εἶνε ἔτοιμα.

Ἄ Σίφακας, πριχοῦ κάτση, βάνει κρασί καὶ κερνᾶ τὸ σύντεκνο:

— Στὴν ὑγείᾳ σου, σύντεκνε, καλῶς ἐκόπιασες.

Μὰ δὲν εἶχενε καλὰ - καλὰ σηκωμένο τὸ ποτήρι καὶ χτυ-πᾶ ἡ πόρτα.

— Ἀνοίξετε, φώναξε ἀπόξω ἡ φωνὴ τοῦ ἀποσπασμα-τάρχη.

— ἴντα γυρεύετε ἐπά! ἀπολογήθηκε ἡ μάννα καὶ πῆε στὴν πόρτα καὶ σταθηκε.

— Ἀνοίξέ τως μάννα, εἶπε ὁ Σίφακας ἀτάραγος κι' ἄ-φηκε τὸ ποτήρι.

Ἡνοῖξε καὶ μπήκανε μέσα τρεῖς νομάτοι.

— Σίφακα, ἀκλούθα μας, εἶπε ὁ ἀρχηγός.

— Μὲ τοῖ χαρές σας, μὰ πρῶτα θὰ φάω καὶ θὰ πιῶ μὲ τὸ σύντεκνο.

— Δὲν μποροῦμε ν' ἀνημένωμε.

— Εἶπα σας, δικός σας εἶμαι. Ἀνημένετέ με νὰ ποφᾶω. Μουσαφίρη ἔχω.

— Λέμε πὼς δὲ θὰ τὸ θελήσης νὰ σὲ πάρωμε μὲ τὸ ζῶρε. Ἀκλούθα μας μὲ τὸ καλό.

Ἄ Σίφακας ἐγίνηκε κίτρινος σὰν τὸ κερὶ. Τὰ μάθια ντου σπιθίσανε, σούφρωσε τὰ φρύδια ντου καὶ ξανᾶπε:

— Εἶπα σας ν' ἀνημένετε νὰ ποφᾶω.

Οἱ τρεῖς νομάτοι ἰκάμανε νὰ πᾶνε κοντὰ ντου.

— Σίφακα, εἶπαμε νὰ μᾶς ἀκλουθῆξῃς μὲ τὸ καλό.

— Μὰ τότε σας... "Ἐ, καὶ ποιὸς εἶδε τὸ Θεὸ καὶ δὲν τονε φοβήθηκε.

Ἄ Σίφακας ἐχύθηκε σὰν τὸ θεριό.

— ... τὰ Θεὸ σας, κ.....δες!

Μιὰ κασέκλα σβούριξε σὰ σφεντόνα πάνω ἀπὸ τὴν κε-φαλήν ντου, κ' ἤπεσε βαρειά. Κι' ἄλλη - κι' ἄλλη - κι' ἄλλη.

Ἐνα μαχαίρι ἤστραψε στὸ λιγοστὸ φῶς τοῦ λυχνοῦ.

Καὶ οἱ τρεῖς νομάτοι ἦτανε χάμαι.

Ἄ Σίφακας τοῖ διασκέλισε, στάθηκε στὸ τραπέζι κ' ἤ-βαλε κρασί.

— Στὴν ὑγείᾳ σου, σύντεκνε, καὶ καληνύχτα

Ἡσοφίξε τὴ ζώνη ντου καὶ χύ-μηξε στὸ σκοτάδι.

ΠΕΤΡΟΥΛΑ ΨΗΛΟΡΕΙΤΗ

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΕΤΕ

ΖΕΣΤΑ ΚΑΙ ΚΡΥΑ

— Μπαμπᾶ, ποιὸς εἶνε αὐτὲς «ἡ Μεγάλες Δυνάμεις», γιὰ τὶς ὀ-ποῖες γράφουν ἡ ἔφημερίδες;

— Ἡ... μητέρα σου κ' ἡ μη-τέρα της, παιδί μου.

Μεταξὺ τῆς κυρίας καὶ τοῦ ὀ-πηρέτη:

— Ζάν, πήγαῖνε στὸ γραφεῖο τοῦ κυρίου σου καὶ πές του, ὅτι ἀπόψε ἔρχεται ἡ μητέρα μου.

— Ἀχ, κυρία, δὲν στέλνετε κανέναν ἄλλον; Ἀκόμα πονοῦν τὰ κόκκαλά μου ἀπ' τὸ ξύλο τοῦ ἔφαγα, ὅταν τὸν εἰδοποίησα γιὰ τὸ ἴδιο πρᾶμα τὶς προάλλες!

